



HISTORIA –  
FUNDAMENTY  
WSPÓŁCZESNOŚCI

ELŻBIETA  
PAPROCKA

## SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do historii dla szkoły podstawowej. Zakres podstawowy

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

[www.ore.edu.pl](http://www.ore.edu.pl)

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –  
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

## Temat zajęć/lekcji

**Pożytek z krzyżaka? Zakon krzyżacki w XIII i początkach XIV w.**

## Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

klasa 1/45 minut

## Cele:

Uczeń po lekcji:

- Wyjaśnia okoliczności pojawienia się zakonu krzyżackiego na ziemiach polskich
- Omawia polityczną oraz gospodarczą działalność zakonu na ziemiach polskich w okresie rozbicia dzielnicowego
- Charakteryzuje przyczyny wzrastającego zagrożenia ze strony zakonu krzyżackiego
- Doskonali kompetencje porozumiewania się w języku ojczystym oraz kompetencje cyfrowe.

## Metody/Techniki/Formy pracy

praca w grupach, praca z multimediami

## Środki dydaktyczne

- podręcznik, tekst <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/historia/1514532,1,pozytek-z-krzyzaka.read> [dostęp 3 czerwca 2019 r.]
- Film <https://edpuzzle.com/media/5d0808ace962b240ebb8e1ed>

## Opis przebiegu zajęć/lekcji:

Nauczyciel podczas rozmowy nauczającej przypomina konsekwencje rozbicia dzielnicowego w sferze politycznej oraz społeczno-gospodarczej.

Przedstawia cele lekcji, którymi są odpowiedzi na pytania: Kiedy i w jakich okolicznościach zakon krzyżacki pojawił się na ziemiach polskich? Jakie terytoria zajął w XIII i na początku XIV wieku? Dlaczego stał się dla Polski niebezpieczny? Jakie były pozytywne skutki pojawienia się krzyżaków na ziemiach polskich?

Nauczyciel omawia początki zakonu krzyżackiego w ziemi świętej oraz próbę zbudowania państwa na Węgrzech, następnie wyświetla przygotowany przy pomocy aplikacji edpuzzle film. W trakcie jego trwania uczniowie odpowiadają ustnie na pojawiające się pytania.

Następnie nauczyciel dzieli klasę na grupy:

## Grupa I

Na podstawie informacji z podręcznika przygotujcie wystąpienie, w którym omówicie podbój ziem pruskich oraz Pomorza Gdańskiego przez zakon krzyżacki.

### Grupa II

Na podstawie informacji z podręcznika przygotujcie wystąpienie dotyczące organizacji państwa krzyżackiego oraz jego działalności gospodarczej (w tym tworzenia miast i wzorców prawa miejskiego).

### Grupa III

Na podstawie tekstu wyjaśnijcie: jakie były przyczyny niechęci do zakonu krzyżackiego?

Jakie elementy działalności zakonu na ziemiach polskich należy ocenić pozytywnie i dlaczego?

*<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/historia/1514532,1,pozytek-z-krzyzaka.read>*

Po przedstawieniu przez grupy efektów pracy uczniowie dyskutują nad oceną zakonu krzyżackiego. Na koniec odpowiadają na pytania sformułowane przez nauczyciela na początku lekcji.

## Komentarz metodyczny

Przygotowany przy pomocy aplikacji edpuzzle film uczniowie mogą obejrzeć po raz drugi w domu i odpowiedzieć pisemnie na pytania. Wykorzystanie filmu uruchamia różne kanały zapamiętywania. Zadania w grupach są zróżnicowane. Zadania dla grupy trzeciej przeznaczone są dla uczniów zdolnych, którzy poradzą sobie w krótkim czasie z wychwyceniem z tekstu istotnych informacji. Zadania dla grupy pierwszej są najłatwiejsze, ponieważ powtarzają znaczną część treści z filmu, mogą być przeznaczone dla uczniów z trudnościami.